

مردم سالاری از دیدگاه نهج البلاغه

اصغر کریمی رکن آبادی^۱، محمد علی طاهری نژاد^۲، حامد مختاری^۳
۱ کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم قرآن و حدیث اصول دین، قم، ایران
(golestan1345@yahoo.com)

۲ استادیار، دانشگاه علوم و معارف قرآن، قم، ایران
(m41taherynejad@gmail.com)

۳ دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه خوارزمی، تهران،
ایران
(hmeybod@yahoo.com)

چکیده

دموکراسی یا مردم سالاری از جمله مؤلفه‌های تمدن در جهان مدرن به شمار می‌رود. معمولاً دموکراسی را حکومت مردم بر مردم تعبیر می‌کنند. مردم سالاری دینی دارای دو رکن اساسی است؛ یکی دین و دیگری مردم. به نظر می‌رسد شیوه‌های حکومتی امام علی (ع) مبتنی بر دین و نیز جلب رضایت مردم بوده است. نهج البلاغه که مجموعه‌ای از سخنان و نامه‌های ایشان است، منبعی است که می‌توان ویژگی‌ها و فواید مردم سالاری از نگاه امام علی (ع) را در آن جست. مهمترین مشخصه‌های مردم سالاری از نگاه ایشان، قانون محوری، مشارکت مردم، آزادی و پرهیز از استبداد است. از نگاه ایشان تحقق نظام مردم سالار می‌تواند مزایایی برای فرد و جامعه داشته باشد. تضمین حقوق افراد، علاقه مردم به تداوم حکومت، رشد و شکوفایی استعدادها و حکومت اکثریت از جمله فوایدی هستند که به دنبال تحقق دموکراسی در جامعه، نصیب اکثر مردم می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: نهج البلاغه، دموکراسی، مردم سالاری دینی، آزادی، حکومت.

Asghar Karimi Roknabadi^۱; Hamed Mokhtari^۲; Mohammad Ali Taherinejad^۳

^۱ Department of Humanities, University of Osool al Din, Qom, Iran

^۲ Department of Humanities, University of Kharazmi, Qom, Iran

^۳ Department of Humanities, University of Oloom Maaref, Qom, Iran

Abstract

Democracy is one of the components of civilization in the modern world. People usually interpret democracy as the government of the people for the people. Religious democracy has two main elements: religion and people. It seems the approaches of the government of Imam Ali (AS) were based on religion and public satisfaction. Nahj ul Balagha which is a set of His words and letters is a source for investigating the features and benefits of democracy in Imam Ali's viewpoint. In his eyes, the most important characteristics of democracy are rule-orienting, people's participation, freedom and avoidance of autarchy. He believes that democracy can have benefits for the individuals and the society. Guaranteeing individual rights, popular interest to continuity of government, growth and flourishing the talents and the government of majority, are among the benefits of coming off the democracy for the individuals and the society.